

Τίτλος Μαθήματος	Ποινική Δικονομία			
Κωδικός Μαθήματος	LAW 401			
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό			
Επίπεδο	Προπτυχιακό			
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	4 ^ο / 7 ^ο (Χειμερινό)			
ECTS	6	Διαλέξεις εβδομάδα	/ 1	Εργαστήρια εβδομάδα
Στόχος Μαθήματος	<p>Στόχος της Ποινικής Δικονομίας είναι να καθορίσει τις γραμμές του τρένου πάνω στις οποίες θα κυλήσει το τρένο της Δίκης σε Ποινική Υπόθεση. Παρόλο ότι η Ποινική Δικονομία χρήζει ουσιαστικής αναθεώρησης για να συνάδει με το άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για εξασφάλιση της δίκαιης δίκης εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος στην Κύπρο με κάποιες νομοθετικές επεμβάσεις η Δικονομία έχει βελτιωθεί. Είναι επιτρεπτό πλέον οι καταθέσεις των μαρτύρων να δίδονται υπό μορφή δήλωσης για την κυρίως εξέταση ενώπιον των Δικαστηρίων και περαιτέρω είναι υποχρεωτικό μετά την απάντηση του κατηγορουμένου στις κατηγορίες η Κατηγορούσα Αρχή να διαθέτει το μαρτυρικό υλικό υπό μορφή αντιγράφων, καταθέσεων των μαρτύρων στην Υπεράσπιση. Τούτο προς την εξασφάλιση της αρχής της ισότητας των όπλων. Παρ' όλες τις αδυναμίες της πρόνοιας και της αναγκαιότητας βελτίωσης της σε ένα αρκετά μεγάλο βαθμό καταργεί ουσιαστικά τις εκπλήξεις που επεφύλασσε η Κατηγορούσα αρχή στην Υπεράσπιση. Στόχος δεν είναι η καταδίκη του κατηγορουμένου πάση θυσία και συνεπώς εφόσον στόχος είναι απόδοση δικαιοσύνης και η εξυπηρέτηση των συμφερόντων αυτής είναι καθ' όλα επιθυμητό να υπάρχει αποκάλυψη στην Υπεράσπιση της προτεινόμενης μαρτυρίας για να προχωρήσει η Υπεράσπιση εάν συντρέχει λόγος, σε αλλαγή απάντησης σε παραδοχή. Η Ποινική Δικονομία καλύπτει θέματα που άπτοντα των ατομικών δικαιωμάτων, της έρευνας υποστατικών, οχημάτων,</p>			

	<p>κατοικιών, ατόμων αλλά και της σύλληψης πάντοτε κάτω από το φως των προνοιών του Συντάγματος και ιδιαίτερα του Άρθρου 11 το οποίο έχει καταλυτικές επιπτώσεις στην εφαρμογή της επι Αγγλοκρατίας θεσπισθείσας Ποινικής Δικονομίας. Οι πρόνοιες του άρθρου 17 του Συντάγματος κατοχυρώνουν επίσης το δικαίωμα του απορρήτου της αλληλογραφίας και επικοινωνίας ακόμη και μετά την τροποποίηση διασφαλίζουν τα ατομικά δικαιώματα υπόπτων στο στάδιο διερεύνησης της υπόθεσης ή και κατηγορουμένων οι οποίοι δεν τελούν υπό κράτηση. Αντίστοιχα, η εφαρμογή προνοιών της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έστω και με τις λιγότερες φιλελεύθερες πρόνοιες έναντι του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας επανακαθορίζουν το νομικό πλαίσιο της Ποινικής Δικονομίας. Ασφαλέστατα τομείς που αφορούν την ανάκριση και την λήψη καταθέσεων υπόπτων και κατηγορουμένων που διέπονται ακόμη από το καθεστώς των Δικαστικών Κανόνων χρήζουν περαιτέρω βελτίωσης, όπως και η παντελής έλλειψη πρόνοιας αναψηλάφησης μετά την απόφαση του Εφετείου ακόμη και στις περιπτώσεις όπου καταδεικνύεται εκ πρώτης όψεως έκδηλα λανθασμένη απόφαση. Στόχος των διαλέξεων δεν είναι απλώς η τυπική γνώση των διαδικαστικών προνοιών αλλά και η εμπέδωση της ανάγκης συνεχούς βελτίωσης του συστήματος στον νευραλγικό αυτό τομέα απόδοσης ποινικής δικαιοσύνης. Στόχος είναι επίσης η προσαρμογή των προνοιών κάτω από το φως τους Συντάγματος να αποτελέσει διαρκές κέντρισμα στην γνώση των φοιτητών για την σωστή εφαρμογή των κανόνων.</p>
<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>	<p>Μετά το πέρας των διαλέξεων αναμένεται ότι οι φοιτητές θα :</p> <ul style="list-style-type: none"> Αποκτήσουν επαρκή γνώση των προνοιών της Ποινικής Δικονομίας από το στάδιο διεξαγωγής έρευνας μέχρι και τελεσίδικης απόφασης στο Εφετείο. Είναι σε θέση να προσαρμόζουν ανάλογα πρόνοιες της ποινικής δικονομίας στο νέο συνταγματικό πλαίσιο και καθεστώς προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

	<p>Γνωρίζουν την νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου για τις διάφορες πτυχές της Ποινικής Δικονομίας και ιδιαίτερα στον τομέα που αφορά την κράτηση κατηγορουμένων εκκρεμούσης εκδίκασης της υπόθεσης τους και υπό ποιές συνθήκες οι κατηγορούμενοι είναι δυνατόν να αφεθούν με όρους και εγγυήσεις.</p> <p>Εκπαιδευτούν επαρκώς στην πρακτική εφαρμογή των κανόνων Ποινικής Δικονομίας για να μπορούν με επιτυχία να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους σαν Δικηγόροι στην αίθουσα του Δικαστηρίου</p> <p>Αντιμετωπίζουν προβλήματα τα οποία εγείρονται σε όλα τα στάδια της Ποινικής Δίκης, είτε στο Κακουργιοδικείο είτε στο Επαρχιακό Δικαστήριο.</p>		
Προαπαιτούμενα	LAW 102 Συνταγματικό Δίκαιο (Σύνταγμα Κυπριακής Δημοκρατίας) LAW 303 Ποινικό Δίκαιο II	Συναπαιτούμενα	Κανένα
Περιεχόμενο Μαθήματος	<p>Ένα από τα πλέον σημαντικά κεφάλαια της Ποινικής Δικονομίας είναι αυτό που αφορά θέματα έρευνας και κράτησης. Οι πρόνοιες της Ποινικής Δικονομίας, Κεφάλαιο 155, έχουν ερμηνευθεί και εφαρμοστεί κάτω από το φως των Συνταγματικών Προνοιών και ιδιαίτερα του Άρθρου 11 ως επίσης και των Άρθρων 12, 13, 14, 15, 16, και 17. Το Ανώτατο Δικαστήριο έχει καθορίσει ποιες είναι οι προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να τηρούνται από το δικαστή κατά στην άσκηση της διακριτικής του ευχέρειας για την έκδοση ή μη εντάλματος έρευνας και ή σύλληψης. Μέσα από την διαδικασία έλεγχου των ενταλμάτων αυτών από το Ανώτατο Δικαστήριο κατά την άσκηση της δικαιοδοσίας του δυνάμει του Άρθρου 155 του Συντάγματος να εκδίδει εντάλματα της φύσεως του habeas corpus, mandamus, prohibition and certiorari έχει ξαναγραφτεί ουσιαστικά το δίκαιο στον τομέα αυτό της Ποινικής Δικονομίας το οποίο άπτεται της ατομικής ελευθερίας και του κράτους δικαίου σε κάθε ευνομούμενη πολιτεία. Η επιλογή έναρξης ποινικής διαδικασίας στο</p>		

Κακούργιοδικείο ή στο Επαρχιακό Δικαστήριο, η σύνταξη και διατύπωση του Κατηγορητηρίου, η συμπερίληψη συγκατηγορουμένων και πολλαπλών κατηγοριών, η αποφυγή της πολλαπλότητας (duplicity), το περιεχόμενο λεπτομερειών διάπραξης του αδικήματος, η δυνατότητα τροποποίησης του Κατηγορητηρίου, ακόμα και από το ίδιο το Δικαστήριο, ex proprio motu, η κατάργηση ουσιαστικά της προανάκρισης, η προώθηση της δίκης ενώπιον Επαρχιακού ή Κακούργιοδικείου, η απαγγελία των κατηγοριών, οι απαντήσεις του Κατηγορουμένου, η έναρξη της διαδικασίας, η δίκη εντός δίκης και το κλείσιμο της υπόθεσης της Κατηγορούσας θα αποτελέσουν αντικείμενο εξέτασης σε επαρκή λεπτομέρεια των διαλέξεων. Η εισήγηση της Υπεράσπισης για απόρριψη των κατηγοριών λόγω ανυπαρξίας εκ πρώτης όψεως υπόθεσης, η μαρτυρία του κατηγορουμένου και των μαρτύρων του, η διαδικασία εξέτασης, αντεξέτασης και επανεξέτασης μαρτύρων, βασικοί κανόνες απόρριψης μαρτυρίας η οποία λήφθηκε κατά παράβαση των συνταγματικών προνοιών, οι αγορεύσεις της Υπεράσπισης και της Κατηγορούσας Αρχής, η απόφαση του Δικαστηρίου και η επιβολή ποινής ή απαλλαγής, επίσης θα εξεταστούν πάντοτε κάτω από το φως της πλούσιας νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ιδιαίτερη, έμφαση θα δοθεί στην αναγκαιότητα τήρησης τυπολατρικά των Θεσμών Ποινικής Δικονομίας και ακυρότητα της δίκης σε περίπτωση παραβίασης των Θεσμών όπου υπάρχει θέμα κατάργησης ή υπόσκαψης των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου. Οι δικαστικοί κανόνες και η αποδοχή ή μη ομολογίας του Κατηγορουμένου αποτελούν ιδιαίτερο κεφάλαιο που θα εξεταστούν μέσα πάντοτε από την αναγκαιότητα βελτίωσης του συστήματος. Εν συνεχεία η διαδικασία προθεσμίας υποβολής Έφεσης κατά της καταδίκης και/ή επιβολής ποινής, η αρμοδιότητα και η εξουσία τόσο των Επαρχιακών Δικαστηρίων όσων και του Κακούργιοδικείου και του Εφετείου θα εξεταστούν επίσης και θέματα που σχετίζονται με την επιλογή της ποινής, ιδιαίτερα με την εξουσία του Δικαστηρίου να επιβάλλει ποινή φυλάκισης μέχρι 3 έτη με αναστολή. Η δυνατότητα

	ελέγχου «τελεσίδικων αποφάσεων» από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων θα αποτελέσει επίσης αντικείμενο των διαλέξεων.
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	Παράδοση: 20 ώρες Συζήτηση: 12 ώρες
Βιβλιογραφία	<ol style="list-style-type: none"> 1. Loizou and Pikiş, Criminal Procedures in Cyprus 2. Blackstone's, Criminal Practice, 3. Pikiş, Sentencing in Cyprus 4. Τ. Ηλιάδης, Το Δίκαιο της Απόδειξης 5. L. Loukaides, The European Convention on Human Rights 6. Criminal Litigation Practice and Procedure 2011/12 CLP D. Sharpley. 7. Criminal Procedure, C. Hampton (1982) 8. A practical approach to Criminal Procedure 3 Sprack (2012)
Αξιολόγηση	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση και συμμετοχή (10%) • Ενδιάμεση Εξέταση και Εργασία (-ες) (30%) • Τελική Εξέταση (60%)
Γλώσσα	Ελληνικά